

մտցնից, եթէ քաղաքը դիպուածով շրջիւնի եւ նորա առաջ շնչէին: Մենք ի բոլոր սրտէ քանակաւմ ենք, որ Նա վայելէ իւր քաղղի արգասիքը: քայք Կիւննայի թերթի այն հետեւութիւնը, թէ Նա այդպիսով Նիւտոն է հանդիսացել եւ «տիեզերքը շարժման վարդապետութիւն» հանդէս բերել, մինչ և Էլմիածնի միաբանները մինչեւ այժմ տեսնում էին խնձորի ծառէն իյնալ» եւ ոչինչ չէին հասկանում՝ առնուազն չափազանցութիւն է:

Աւելի զարմանալիս այն է, որ Նոյն թերթը, Նոյն տեղը, բոլորովին հակառակ եզրակացութեան է եկել Արարածի յիշեալ յօդուածին կից մեր հրատարակած Դոկտինայի և պատմութեան հատուածի նկատմամբ: Այդ հատուածի վերայ ուշադրութիւն ենք դարձրել մինչ ինքներս, առանձին ինամքով եւ քաւականաշաւի աշխատութեամբ որոտադել ենք մենք ինչպէս եւ նորա մասին գրած նկատողութեան ստորեւ Կ. Վ. տառերը ցոյց են տալիս, քայք չանդէս ուսուցողի համար այն անխոնջ գրագէտ Դալուստ Տէր Մկրտչեանի մէկ նոր գիւտն է: Երեւի այդ ենթադրութեան առիթ եղել է մեր յիշատակութիւնը, թէ Խորենացու հատուածին յարակից Նիւթերը Գ. Տէր Մկրտչեանը պատրաստել է տպագրութեան համար, քայք միթէ մէկից միւսը հետեւում է:

Կ. Վ.

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ.

ԽԱՂԻԿՆԵՐԻ ԽՆԱՄՔ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՄ.

Գերմանական բազմաթիւ դպրոցական համայնքներից մէկի մէջ (որ բաղկացած է մի քաղաքից, մի գիւղից և մի իշխանական կալուածքից) տարիներից ի վեր հաստատուել է մի մանկավարժական ընկերութիւն, հետեւեալ նպատակներով.

1. Տարածել դաստիարակութեան վերաբերեալ լուսաւոր գաղափարներ խօսքով, գրքով, օրինակով (կազմելով երեկոներ ծնօղների մասնակցութեամբ, տարածելով մանկավարժական գրուածքների օգտուելով օրական մամուլից և այլն).

2. Հոգալ, որ դպրոցական դասերից ազատ միջոցներում աշակերտները ունենան յարմար գրագրութիւններ և հսկողութիւն (մանկական խաղեր, ծաղիկների խնամք և այլն).

3. Հոգալ, որ նոյնօրինակ գրագրութիւններ և հսկողութիւն ունենան նաև դպրոցից ելած

պատանիները (համեալ զուարճութեան երեկոներ և այլն).

4. Օժանդակել և պահպանել դպրոցների նպատաւոր հաստատութիւնները (խնայողութեան դանձարանների, դպրոցական գրադարանների, դպրոցական պարտէզների և այլն):

Ընկերութիւնն իւր գոյութեան կարճ ժամանակում շատ բարիք է գործել և շատ ուրախութիւն է սփռել: Ծնօղական երեկոները միշտ բազմամարդ են լինում: Խնայողութեան դանձարանը արդէն 178 խնայող անդամներ ունի, որոնք ի միասին տարեկան մօտ 2500 մարկ են յետ ձգում: Մայիս յունիս յուլիս և օգոստոս ամիսներում կազմուող մանկական խաղերում վերջին տարին մասնակցեցին 1528 անդամներ: Բայց ամենամեծ ուրախութիւն է պատճառում մեծին և փոքրին ծաղիկների խնամքը: Ամենայն տարի մայիսի 1-ին բարձր և միջին դասարանի աշակերտուհիներին ընկերութիւնը բաշխում է ծաղկի տունիկեր այն վախճանով, որ տնարարութեան սովորութիւնը կենդանացնէ, մանաւանդ փոքրիկ խնամարկուհիներին ընտելացնէ, սիրել բուսական կեանքը, տոկուն լինել, փոյթ ունենալ, հաւատարմութեամբ պարտականութիւն կատարել:

Բոյսերի ընտրութեան ժամանակ աւելի ուշք են դարձնում, որ բաշխուած տեսակները լաւ խնամքի տակ զգալի կերպով արգիւնաւոր լինին: Զոր օր, այս տարի ստացան Միջին դասարանները՝ երկու տեսակ արագըլակաւոց (*pelarganium zonale* և *peltatum*), աղուեսուկ (*fuchsia hybrina*), պետունիա (*petunia hybrida*).

Բարձր դասարանները՝ *pegonia metalica*, *coleus*, արեւագէտ (*heliotropium peruvianum*) և սենեկի լորի:

Ծաղիկները բաշխուեցան քաղաքային ուսումնարանի մարզարանում մի թերթի հետ ի միասին: Հետեւեալ տեղեկութիւնները մէջը նշանակելու համար.

1. Աշակերտուհու համարը, դասարանը և անունը.

2. Ծաղկի անունը.

5. Տալու օրը.